YNE 5 MYNGE.

By·ii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 110 (2143)

1937 onoi MAIN

16

14-xi ZILEE GARNA.

Ulaan-Yde ◆ BMASSR

Ceentrsojuuziin 19.

MOSKVAAGAI METROOGOI 2-xi OI

Moskvaagai metroogoi negedygeer eelzeeji aşaglalgada oruulhanai xojordoxi zilei oi main 15-da gyisebe. Xojordoxi eelzeeji baiguulan byteexe talaar yngerhen xojor zil soo nelieed jixexen xydelmeri xegdebe. Maartiin hyyleer Arbaadai raadiys aşaglalgada oroo. Pokroovskiin raadiys eiriin xedexen haranuud soo myn aşaglalgada oroxoor bolee. Ende tonneeliiin jixenxi xydelmeri dyyreed baina.

Pokroovskiin raadiysei utanь 6 kilomeetr baixa. Myn Goorьkovsk raadiyste jixexen xydelmeri jabuulagdaza baina.

Xojordoxi eelzeenei xydelmeriiin xojoroi gurban xubi byteegdee. Negemyhen metroogoi gurbadaxi eelzeeji baiguulxiin belediexelei xydelmeri exileze baina.

(TASS).

Paartin-poliitixan xydelmeriii bodotoor şinedxexe

Buriaad-Mongoloi paartin exin organizaacanuudai ba paartkoomuudai toosoo hungaltiin suglaanuud dyyreze bolbo. Goorodoi ba aimag, rajoonuudaiş organizaacanuudai hungaltiin suglaanuud niite deeree urdanь yzegdeegyi edibxiteigeer yngereze baina. Paartin suglaanuudai jixenxinь 2-3 yder yrgelzelhen ba komuniistnar byxen paartorganizaacijngaa xydelmeriiin alduu dutuuji kriitikelze eliryylxii eroldohon baiba. Paartorganizaaciin toosoo hungaltiin suglaanuudai zyghee şine hungagdahan paartkoomuud ba partoorganuudta saaşadaa paartin xydelmeriee şinedxen baiguulxiinь tuxai ton todorxoi zaabari zaxiaanuudii ygehen baixa jym. Olonxi paartorganizaacanuudai xytelberilexe oorganda şine kaadranuudii oruulaa.

Eneen deerehee xaraxada BK(b) P-n CK-ai Pleenymei togtoomzii ba nyxer Staalinai istoriis zaabariii manai Buriaad-Mongoloi paartorganizaaciin komuniistnar gol tyleb zybeer oilgozo, paartin-poliitikan xydelmeriee şineer tabixiin tulada bodoto yysxelge gargahaniinь eli baina. Gebeş, zarim aimaguudai paartorganizaaciin komuniistnar ba yngerxedee paartin aikoomoi xytelberilegşed Pleenymei togtoomzii ba nyxer Staalinai elidxelii xysed zybeer oilgoogyi, oilgoboş gelee alduugaa bolьşeviigşelen zahaxa duragyi baihan faaktnuud yzegdene (Aga, Ulaan-Onon, Zakaamin ba bişeş). Enemnai xadaa—paartin oorganai hungaltiin zuramii ebdehen, suglaan deeree bodoto bolьşeviig xursa kriitikii jabuulaagyi, xuuşan janzaaraa jyrenxii udxatai jarildaagaar dyyrgehen jabadal bolno.

„... Alduugaa elite mederexe, tereenei şaltagaanuudii eliryylen gargaxa, alduuji tyryylen gargahan orşom baidalii şalgan yzexe, alduugaa zahaxa arga zebsegyydii anxaran zyblexe xelsexe,—soxom enei xadaa bolbol xyse şadal jixetei paartiin şin e temdeg myn, soxom enei xadaa bolbol paartiin zyghee eeriingee ujalganuudii gyisedxexe jabadal myn, soxom enei xadaa bolbol—ańgiii ba udaanь oloniitii xymyyzyylxe ba hurgaxa jabadal myn" (Leenin). CK-ai Pleenym deere nyxer Staalin xelehen elidxel soo goo paartin xydelmer ii şinedxexe tuxai byxii komuniistnarta ene zaabariii hanuulhan baina.

Mynee paartorganizaacanuudai daişalxii zorilgonь bol bol paartin poliitikan xydelmerice bodoto praaktika deeree şineer jabuulxa ujalga bo loo. Eneen tuşaa neges minuuta sag xoişolxo johogyi. Komuniistnar bygede şine erjelte deere şineer xydeleze, olon tymen azalşaniii tolgoilon jabaxa zorilgoo xursadxaxa johotoi. Eneen deerehee komuniistnar byxenei edibxi, yysxeliinь ton deede xemzeegeer erigdene Paartin niitii edibxizeryylengyigeer, paartigyi oloniitii edibxizeryylxe argagyi. Ene xadaa socialiis baiguulaltiingaa byxii halbariii ulam uragşatai gaar, ulam jixe ilalattaigaar jabuulxiin yndehen tulguurinь myn. limede mynee şineer hungagdahan paartin oorganuud bolbol paartin poliitikan xydelmeri yrgeneer tebiza azaxuin teexnikii şudalxatai xamta bolьşeviizmii şudalxa loozongii bejelyylxe, komuniistnar ba azalşanai revoliyycen heremziii deeşedxexe, erelxeg zorimgoi kriitike jabuulza alduu dutuunuudaa eliryylen gargaza doronь usadxaxa, byxii xydelmeriee bol[illegible]viigşelen emxidxexe ujalgatai.

Paartin oorganuudai nen tyryyn xaraadaa abza xydelmerilexe zorilgonuud gebel, paartin xydelmeriee negen exitei tyseber jabuulxa, paartin geşyyn xadaa byxii xydelmeriiin tybte baixa, komuniistnarai poliitikan hurgalga ba xymyyzelgii yder byriin xaraanda abza jabuulxa, komuniist byxende tusgaar daalgabari ygeze tereenei dyyrgeltii şalgaza baixa, azalşanai dunda niitiin agitaacan xydelmeri jabuulxa gexe metenyyd bolno. Eneenei yreer bidener mynee jabaza baihan byxii azal xydelmeri, xydee azal deere tarilga, paar xaxalalga, malai tyl abalga, oroonoi kampaani; azyiledberi deere: yiledberiiin tysebii hain şanartaigaar gyisedxexe, modo urasxalgii ilaltataigaar dyyrgexe ba kyltыtyyriin talaar paartiiin ba zasagai tabihan zorilgonuudii byrimyhen hainaar gyisedxexe—ede bygediin ilaltaar xerzerge paartin xydelmeriee zyb şinedxen zoxiooxonoo xaruulxa bainabdi.

Gadana, mynee manai urda baigaa şuxala zorilgo bolbol gurbadugaar taban zilei tysebte oroxo probleemanuudii yrgeneer xelsexe, manai xeblelei xuudahan deere toliloo yrgeneer xelsexe jabadalda olon azalşaniii—xydelmerişed, kolxoozniguud, soveed inteligeencii xabaaduulxa xeregii tolgoiloxo jaoadal bolno.

Ispaaniiin deligaaduudii xaluunaar ugtaba

Kiijev. 13 (TASS) Ispaaniiin geroilig aradai deligaaca, ain 13-nai yder Kiijev goorod jirebe. Ukraajniin niislelei tymen azaişad bolbol ailşadaa ton xaluunaar ugtaza, vokzalai tala nai deere miiting xebe. Ispaaniiin geroilig aradai ylээlegşedii Kiijev goorodoi profsojuuzai moziin soveedoi tyryylegşen orologşo Kyleşoov, „Bolьşeviig" zavoodoi xydelmelşen Makaarov gegşed amarşalan yge xelebe. Xariuugai xaun ygii del[illegible]aaciin udaridagşa Franciisko Gaiose xelebe.

Kolxoozuudai tariaalan deere

AGIIN MTS-te PAARAI XAXALALGA EXILEE

(Telegraamaar abtaba)

Agiin MTS-ei xabaata kolxoozuud main 9-ei medeegeer 6 mingan gektaar tariza tysebee 93,7 proceent dyyrgebe.

Myn 11 kolxoozuud ertiin tarilgii sym tariba. „Ulaan tu jaa" kolxooz (tyryylegşeni oordento—nyxer Garmiin) main 1-ei yder 286 gektaar tarihan ba Raazumovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь oordento—nyxer Namsarain) main 2-oi yder 292 gektaar tariza ertiin tarilgii dyyrgee.

Sogto-Xangilai somonoi Staalinai neremzete kolxooz 76-proceent, Agiin somonoi Delgerei neremzete kolxooz 85 proceent, 33 partizaanai neremzete kolxooz 96 proceent xyrter tariaad jabana.

Agiin MTS-ei traaktorai brigaada Gazartariaalangai Arkomaadai zyghee ygtehen tysebii jamaraar dyyrgeze bainab gebel: 1951 gektaar gazar xaxalxa tysebtei baihan aad, 120 proceent, 270 gektaar diskovaalxa aad, 68,45 proceent, 150 gektaar kylьtivaacalxa aad, 49,2 proceent, 165 gektaar aad, 144,59 proceent, 862 gektaar tarixa tysebtei baihan aad, 1315 gektaar gy ali 152,5 proceent xyrter tarihan gexe zergeer tysebee dyyrgeze baina.

Mynee yjede zarim traaktornuud paar xaxalalgiin xydelmeride oruulagdaad baina.

RAALЬDIN.

(Agiin MTS-ei direektorii orologşo),

Tarilgaa dyyrgeed, paartaa OROBO

Ulaan-Yde goorodoi zooniin zarim kolxoozuud ene zilei ertiin tarilga 8-9 xonog soo dyyrgebe.

Sajantiin selьsoveedai „Osoo" kolxooz ene zilde 259 gektaar şeniice, 300 gektaar jaarica ertiin tarilga xexe tysebee main 9-ei yder dyyrgebe.

Ene kolxoozoi ertiin tarilgada Permikoovoi zvenoo staxaanovşelen xydelmerilze noormoo 120-130 proceent dyyrgeze şadahan baina.

Main 12-ai yderhee exilze, ertiin paar xaxalgada orobo. Baha, main 12-oi yderhee exilze kartaabxa ba ogorooodoi tarilga xeze baina.

Myn eneenşelen „Maarta 8", „Kominteern" gexe mete kolxoozuud ertiin tarilga dyyrgebe.

„Rabootnik", „Vosxood", „Gegeerel", Noovo-Ziiznь" Leebedevei ba Raazumovai neremzete kolxoozuud tarilgaa dyyrgeegyi. Edener bolbol sag dulaan bişe, gazar xyiten gexe şaltag bariaad, hanaa amar huuza baina. Tarilgadaa oroitozo garhanai ba u ag nobşoor xydelmerilehenei gemeer mynee xyrter tarilgaa xoişo tataza baina.

C D. Dambiin.

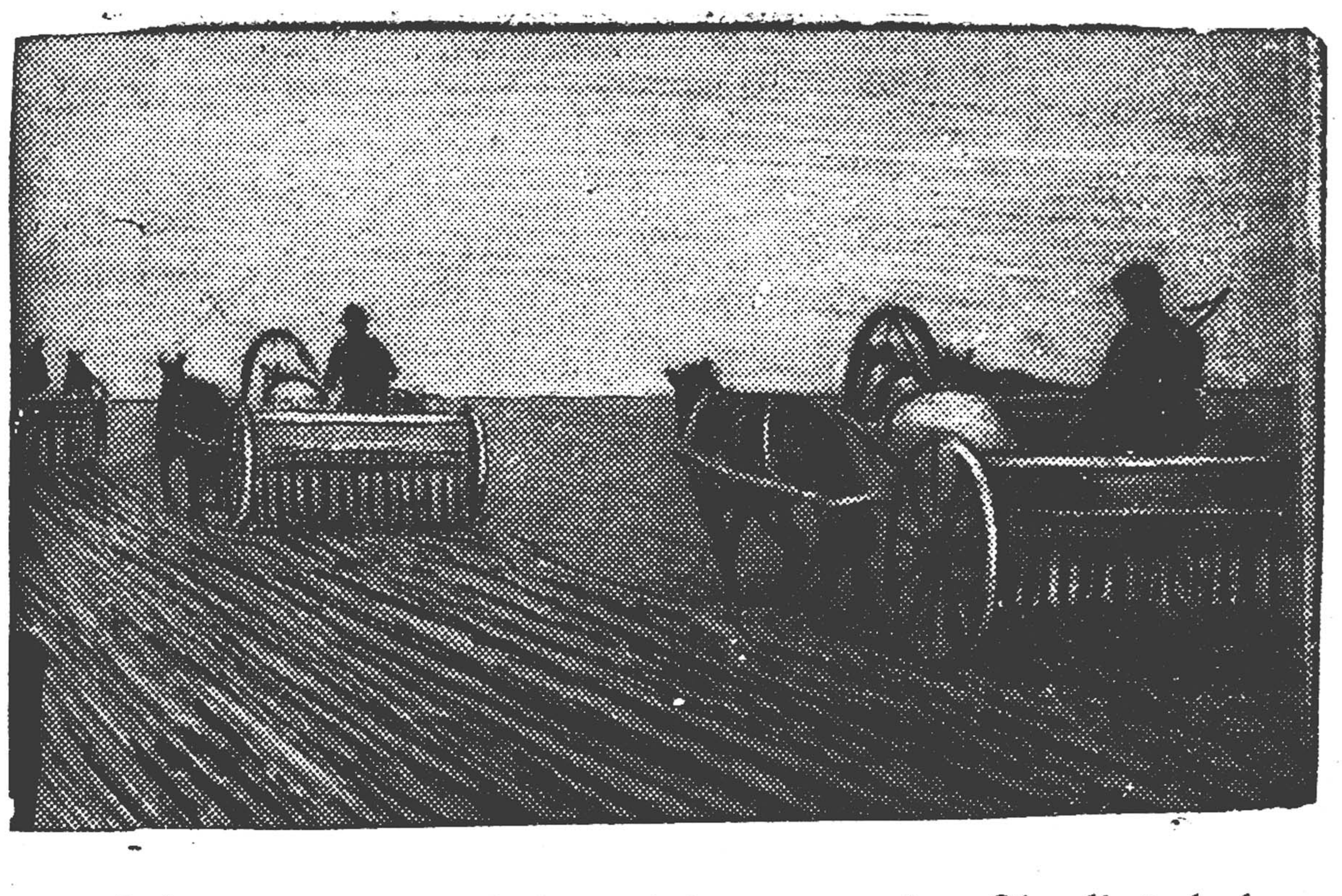

Selengiin aimagai Zagastain somonoi „Staalin" kalxoozoi seejelxeşenei brigaada.

(Şaraapovai foto).

AGROZAABARIII NARINAAR SAXIXA

SELENGEDE TARILGIIN ŞANARII XAMAARXANAGYI

Selengiin aimagai „Ulaan-Ydenge" kolxoozoi № 1 brigaada bolbol tarilgaa erxim hain şanartaigaar yngergexiin tylee temesengyi.

Mynee tysebei johoor 252 gektaar tariaad, ha johotoi aad, 166 gektaar tariba. Tiixe zuuraa, 109 gektaar soloomiin uzuurta (zniivede) garaar tarihan baina.

Brigadiir Dobşon Dugarai gedeg agroteexnikiin ton şuxala zaabariinuudii ebdeze jabana. Seejelkeer tarihan tarilga bolbol manai endexi gan gasuur boldog ysloovide ton şuxala geze ene kolxooz oilgoodyi.

Arban xojor riaadtai diiskete xojor seejelkeer 11 yder soo oroidoo 57 gektaar tarihan baina. Seejelkeer tarixa noormonь ton baga. Xarin ene noormooş dyyrgedeg ygei seejelkeşen bii. Garaar xajaxadaa tarixa yrehenei noormonь seejelkeer tarixahaa ylyy baixa aad, ene „Ulaan Ydenge" kolxoozdo ba byxii Selengiin aimagai kolxoozuudta tere noormonь ton adali.

Dorziijevai brigaadada xaxalalga, bornoilolgo, tarilga—ede gurbanai xooronda aixabtar jixe taharalta garna. Mynee yjede gazar nelieed şiigtei baina. Xerbee tarilgiin xydelmeriii zyber yngergeze gazarainь şiig noitiiji xataagaa ygei haa mynee baihan şiig noitonь tariaanai urgasada nelieed udaan xyrxe.

Brigadiir Dorziijev bolbol gazarai şiig noitiiji gamnaxa johotoi jym geze medenegyi.

Ajaar 1936 ondo Gazartariaalangai Arkomaadhaa byxii kolxoozuudta elьgeegdehen agrozaabarinuudii olonxi kolxoozniguudta oroidoo medenegyi. Tarilgada beledxeze baixadaa Selengiin aimagai gazarai tahag ba agronoomuud jyy xeze baihan jym? Mynee tarilga deere kolxoozuud agrozaabari ebdeze baixadanь tedener baha jyy xaraza huudag jym geeşeb?

N. Kootov

Ydereingee noormii ylyy dyyrgene

Xori. Xoriiin somonoi Zdaanovoi neremzete kolxoozoi pooliiin 2-xi brigaadiin plyygşen gazar xaxalxa noormii yder byri ylyylen dyyrgeze jabana. Ziişeelxede: Byted Dandarai gedeg ydereigee noor mii 125 proceent dyyrgedeg. Kolxoozniig Gombiin gedeg 5 gektaarta garaar yrehe xajaxa noormotoi aad, 7 gektaar gazarta xajana.

Dam. Zam.

Yzbeegei myzekaalin teaatriinixin Moskvaada

Yzbeegei gyrenei myzekaalin teaatriin kollektiiv bolbol Yzbeegei iskyystvii (uran haixanii) yzyylxe arban ydernyydte xabaadalsaxiin tulada, Taşkeentiiaa main 13-nai yder Moskvaa jirebe. Edenei sostaav soo Yzbekstaanai aradai artiistnar Yigyr Tamaara-Xanym, Arbar Xidojaatov, Kari Jakybov, azalai geroi suuta xengeregşen Ysta Alim, Yzbekstaanai gabijaata artiistnar Xaliima Nasiirova, Saara Işantyraajeva, baleedai artiist Mykaram Xanym ba busad orolsono.

Ailşadii ugtaxiin tulada Moskvaagai Kazaansk vokzaal deere iskyystviin xeregii erxilexe Byxexolboonoi Komiteedai tyleelegşed, Moskvaagai teaatrnuudai artiistn ar, Kazaax respyyblikiin gyrenei ooper teatriin mynee Moskvaada baigaa artiistnar, xeblel gazeetiin tyleelegşed ba busad suglaraba.

(TASS).

V. M. MOOLOTOVOI statьjaa

Trockiis ba bişe bişe xorologşod, diversaantnuud, şpioonguudtai temesexe temeseldee manai tabixa zorilgonuud

(Yrgelzelel. Exinь ysegderei dugaarta)

Iigeed baixada, xydelmerilegşedii xymyyzyylxe kaadrnuudii şilen olxo xereg dotor azaxuin udaridalgiin meetoduud dotor eliren oldohon jixexen dutuuduudii xaişan geze zaisuulan halgaxajaa trockiis ba gadaadiin agentuuriin xorololgo, diveersi ba şpionaazai urooguud deere hurxa johotoibdi. Azaxuin-teexniken kaadrnuudii bolьşeviigşelen xymyyzyylxe talaar şanga xydelmeri jabuulangyigeer, ene xeregii goritoixonoor haizaruulangyigeer, şi ne zorilgonuudii gyisedxeze şadaxagyibdi, trockiis ba bişe bişe aradai daisadii esestenь xyrter halgaaza şadaxagyibdi. Xydelmerilegşedii şilen ololgo teeşe priincebgyi—obevaatelь johoor xandaxa jabadaltai eris taha temesengyigeer, xeregii ulam deede poliitikan xemzeedenь xyrter degzyylengyigeer baigaa haa, manai udaridagşad bolbol odoonoi zorilgonuudii medeze baidag johotoi bolьşeviig udaridagşad geze toologdozo şadaxagyi baina.

Xydelmeriiin meetodto biyrokraad xariuusalgagyi ba kanciliaarşalga gargaxa jabadalii kriitikelxedee ene tere xoohon xuurmag avtoriteedii dairaxaa tybegşeengyigeer xatuugaar kriitikeleegyi haa, socialiizmiin orondo jamar baixab tereen şingieer, bolьşeviiguudta jamar baixab tereen şingieer, uragşaa dabxiza bolxogyi. Manai amzaltanuudii tuilaxiin tyryyşiin şuxala ysloovinuud jyyb gee haa manai xytelberilegşenerii bolьşeviig şanartai bolgozo byxezyylxe, manai kaadrnuudii xymyyzyylxe xeregte bolьşeviigşelen xandadag bolxo hemdi. Eneeniii manai azaxuin xydelmerilegşed oilgoxo johotoi, tiibeş gansaxan azaxuin xydelmerilegşed bişel daa.

Mynee iigeze bododog uşar ysoon bişe bii gee haa: xorlolgo tuxai yge xelseen aixabtar jixedeşoo, xerbee xorololgo bolbol ynexeeree tiime jixe udxatai bolşoo haa, bidenei omogorxozo baihan amzaltanuud manaida baixa ygei hen. Manai azyiledberiiin amzaltanuud bolbol xorololgii xen negenei nemeehen tuxai xelene gexiise xelsedeg.

Iigeze xelsedeg jabadal bolbol ton bydyylig alduu, poliitikan talaar xaralgan baihanai alduu soxom myn beze daa. Faaktnuud bolbol ondoo jyymen tuxai xeleze baina. Xorololgo manda zaaxan bişe xoxidol yzyylee, ene zoxidgyi faaktii balartuulxanь ximdaxanaar bodohon, teneg jabadal myn bolxo belei.

Xorololgiin uroogii oilgoxiin tulada, myn tiimeş bodolnuudta xatuu xariuu ygexe xeregtei. Obevaatelь hanaltai bolhon azaxuin xydelmerilegşed zarimdaa iigeze xeledeg: manaida xorololgii eliryylze gargaaş haanь, bidener tysebyydee dyyrgenebdi. Ynendeeş xadaa, xeden olon zilnyydei torşodo trockiis xorologşodoi tologoilozo baihan azyiledberiiin byxeli halbarinuud manaida bii baixa, tedenei baihan zavooduud yiledberiiingee tysebyydii dyyr gedeg le baigaa. Rataajçagai tolgoilzo baihan, xynde azyiledberiiin ximiiin deede ypravleeniş xadaa 1935 ondoş, 1936 ondoş eeriingee tysebii ylyy dyyrgehen baixa. Eneegeer xadaa Ratajçak-Rataajçk bişe, xorologşo-xorologşo bişe, trockiist-trockiist bişe geze oilgoxoor geeşe gy? Tiime bişe daa.

Eneegeer xadaa, xorologşodş bolbol zybxen xorololgo tediiji xeed baiza şadaxagyi baina, jaaxadaa tiimeb gexede, tiigeegyi haa tedener byten baiza şadaxagyi baigaa. Eneegeer xadaa, saaşadaa, manai tysebyydii dyyrgexe jabadal bolbol bodoto deeree xydelmerişen, albaxaagşad ba inzeneernyydei byxii kollektiivhaa bolxo baina, tedener xadaa xorologşodtoi nege geze xelexeer bişe daa. Eneegeer xadaa, egeen hyylde, manai nelieed olon tysebyyd bagaar zoxioogdohon baina. Bide azyiledberide baihan trockiis xorologşodoi gryypenyydii yndehe uzuuraanь halgaad baixadaa, bidener eneeniii urdaxihaa yşee xurdanaar uragşaa dabxixa baihamnai labtai. Xorololgiin xeregyydii daldalxa balarduulxiin tulada, tysebyydii ylyy dyyrgehen tuxai xuurmag argymeent gargaxa jabadalii ymeerexe bolxogyi, xarin bişe ondo ondooş xuurmag jabadalnuudii eliryyldeg şingieeree eliryylxe xeregtei geeşe.

Nygee talahaa, nelieed olon xydelmerilegşed bolbol mynee eehediingee xamag byxii nygelnyydii xorologşod deere toxoxii zabdaza bolxo. Xaana muu jyyme bolnob, xorologşod zemetei geze xelsedeg bolxo. Netereeşedei dundahaa garhan zarim xydelmerilegşedte ene bolbol jixe zoxid şingieer xaragdaxa. Myn iime argaar eeriingee bejehee soxiso zailuulxa geze zabdahan biyrokraaduudş oldoxo baixa. Myn eneeniiinş zybşeeze jaabaş bolxogyi. Iime zabdalganuudii gargaxa ygein uşaraa faaktnuudii narinaar şalgaxa, alduu endyynyydii xorololgohoo ilgaza şadaxa xeregtei. Imagta iigezeL şadaa haa bidener biyrokraaduudii eehedeinь huuri deere bailgaad, manai organizaacanuudii xorologşodhoo eldeb zyhenei diversaantnuudhaa seberlexebdi.

Eneenei urda xorologşodii eliryylxiin tylee temeseze şadaagyi aad, mynee yjede eliryylegdeed baihan xorololgiin xoişolongonuudii usadxaxa tuxai eehediingee ujalganuudii oilgozo şadaxagyi bolood baihan tuliuur xytelberilegşed bii baina. Xorololgiin xoişolonguudii usadxaxiin tylee temesexe xamag byxii temeselii mynee staxaanovtanai xydelneeniii delgeryylxe tuxai xoohon xeereld-en bolgood dyyrgexe gehen tiime xynyydii ondoo jyy geze xelexe jym geeşeb. Staxaanovtan ygei giir manai azyiledberiii saaşadaa uragşanь dabşuulxabdi geze bide bodonogyibdi, ene xadaa yge xelelgegyi zyb. Teed, eehediingee poliitikan ba azal xeregei nygelnyydii staxaanovtan deere toxozo bolxogyi, tedenei ara niuurgandanь bejee xorgoduulza bolxogyi. Eeriingee alduu endyygii ba dutuu dundiiji ynen sexeer medereed, bolьşeviigşelen zahaza duuhan usadxaxa xeregtei. Staxaanovtan xadaa hyrxei hain xynyyd, tedener eehediingee zorilgii muu bişeer dyyrgexe—gelsedegenь xyn byxende eli medegdene. Olonxi xytelberilegşed eehediingee poliitikan ohol hanaa amarai gemeer xorologşodii xaraagyi untaza yngergeed, mynee bolxodo staxaanovtan tuxai gojo haixan yge xeleed, bejehee zailuulxa geze zabdadag—ene baha ynen. Ene bolbol staxaanovtanai xydeleen eertenь ton jixe gai garza xeze bolxo baihan gansaxan eneen deerehee, bidener ene alduujii toi rood garxa johogyibdi. Staxaanovtanai xydeleenei amzaltnuud xadaa jixenxidee ceexii xytelberilegşiinь xydelmeri, yiledberiiin oron ba deede zurgaanuudai xydelmeri deerehee bolxo baihan tuxai martaza bolxogyi. Staxaanovtanai xydeleeniii saaşadaa amzaltatai jabuulxiin tulda, bidener zybxen xoohon xelen deere bişe, xarin bodoto xereg deere manai azaxuin xytelberilegşedei xydelmeriiin meetodii haizaruulxa tuxai, azaxuin xytelberiiin dutuu dundiiji usadxaxa tuxai oroldoxo johotoi. Eneen ygeigeer xeregee zahaza şadaxagyibdi.

Donbaasiiş abaad yzeje, staxaanovtanai xydeleenei yysxel tende baina. Mynee Donbaasai şuluun nyyrhenei azyiledberiiin unahan xariuusalga staxaanovtanda toxogdoxo bişe, tedener xadaa eehediingee xereg xexeer urdanaixihaa dutuugyi belen baihaar baina. Xariuusalganь tede xytelberilegşed deere geeşe, tedener le yiledberiiingee tysebei gyisedxeleer mynee bideniii tiime baidalda oruulhaniiinь eli bişe gy. 1936 onoi janvaarь, fevraalь harnuudaixihaa 1937 onoi janvaarь, fevraalь haranuudta Donbaasai, nyyrhe baga ygeheniiinь hanaa zoboritoi geeşe daa. Eneende staxaanovtan gemtei geeşe gy? Xydelmerişen—staxaanovtaniiinь ygei bolşoo geze Donbaasii xen negen gemnene geeşe aal? Eneen tuşaa yge baixa johogyi. Xarin, Donbaasdaxi manai azaxuin xytelberilegşed eehediingee zorilgii dyyrgeegyi, tedener yiledberijee ba staxaanovtanai xydeleeji joho oruunь emxidxeze xangaagyi, tedener staxaanovtanai xydeleeji saaşanь uragşaa zydxexiin tylee xeregleze şadaagyi ba yngerxedee gederge unaşoo—eneş eli, eneş arsaltagyi. Iimede azaxuin xytelberilegşed staxaanovtanai arada xorgodongyi xytelberiiin gee dutuuji zorimgoigoor eliryyleze xeregee tyrgeneer zahaa haanь deere.

Xerbee bidener azaxuingaa dutuunuudtai hainaar temeseehaa, xerbee bidener kaadranuudaa hainaar xymyyzyylee haa, xydelmerilegşedii şilelelgii hainaar emxidxehen, azaxuin xydelmeride kanceliaarin-biyrokraatis elimeentii yndeheerenь eris halgaa haamnai socialiis baiguulaltiin ilalta yşee jixe baixa hen.

Byrzyaziiin xorologşodto, diversaantnuudta ba şpioonguudta paartiiin dalьbirdahanuud—trockiistnuud ba baruunaixid oşohon baina. Gebeş, tedenerş bolbol byrzyaazin bylgemei yzeşehen xajaahanla bolxo baina. Deede kvalifikaaciin ba Soveed zasagtaa bejee ygehen bygede şine mingaad specialiistnar manai zergede nemeze orono. Staxaanovtanai aarmi bolbol byxii xydelmerişen angiiin aguu jixe debzeltii tujaatuulna.

Manai ilaltiin xysen eehedheemnai, eehediimnai xydelmeriii debzyylxe duranhaa bolxiinь bidener olon yligerhee medenebdi. Tedenei dundahaa nege jalarma zişee—xara mitaluurgiin hyylşiin zilnyydei yrnilte geeşe. Nyxer Ordzonikiidziin tusgaar hanalaa tabihanai yreer xara mitaluurgi bolbol xojordoxi taban zilee zybxen dyrben zil soo dyyrgexehee gadana, doomna ba marteernuud iime teexnixen byteesiin talaar tabanzilei tuxai iamzahaa ylyy garaa. Manai doomno bolbol tyryyşiin tabanzilei exinhee eeriingee koeficieentii 70 proceentхoo deeşe xereglen haizaruulaa. Ene bolzor soogoo marteeniin kvadraad meetr gazarhaa deeşenь xuulalga 56 proceent deeşee boloo.

Byxii azyiledberi azalai byteesiin urgasa mynee niudandaxi zileixihee tyrgen jabana; teexnikii ezemdelge tyrgeer dabxidag boloo—manai aguu jixe şine ilaltiin zaloog enel daa.

Tiixedeel, teexnikeer urdalahan kapitaliis oroniii xysexe ba urda teenь oroxo zorilgoo bidener yşee bejelyyleegyibdi geze medexe xeregtei. Bidener jaabaş bejerxexe johogyibdi. Ene zorilgoo gyisedxeze tuilaxajaa, yşee jixexeneer le xydelmerilexel daa. Gyrenei apparaadhaa, azyiledberinyydnee xorologşodii, diversaantnuudii, şpioonguudii ba bişeş yxedelnyydii yndeheerenь xodor tataxa—ede xeregei tyrgedxexe şuxaliin şuxalanuudai negen nyxesel myn.

Trockiistnar ba tedenei sojuuzniguudai xoroto diveersin-şpioon jabuulga xadaa tedenei nula baihan deerehee, Soveed xuulitai elieer temesexe argagyi baihaniinь gerşelne. Tedener, socialiizm ba terenei baiguulagşadta elieer dobtolxo duragyi baihandaa xojor niuurtan xaranxii xargiigaar jabadag bişe, xarin, tedenei manai urdahaa zyrildexe şadalhaanь socialiizm baiguulaltiin xysenei xemzeegyi jixe baihanda iigeze jabahan baixa. Tedener haruul gerelhee aidag, tiime deerehee xojor niuurtan bolzo, Soveed xuulida ynen şudarguu hyrxei zonuud geeşebdi geze niuuraa daldaldag baina.

Gebeş, tedenerei xeden zilnyydei torşo soo azyiledberi ba bişe oorganuudaar, xariuusalgata poostnuud deere baixadaa, xoroto predaatelin xydelmeri xendeş medegdengyigeer xeze baihaniinь, manai dunda ajuultai hanaa amar ba poliitikan ohol jabadalai jixeşeg baihaniii xaruulna. Ilangujaa, xytelberilexe poost deere baigşadai zyghee gardag ene metiin poliitikan xaralgan, iime jixe ajuultai ohol jabadaltai jaabaş niisexe argagyi baina. Iime bolxodo. kriitikehee aidag ba samokriitikii deigeryylxe şadaxagyi geeşe seb sexe gemtei xereg myn baina. Manai dunda gansa negenş xojor niuurtai—xorotonoi baigaa sagta ajuulai tuxai martaza bolxogyi, manai xoinohoo arad zon baina geze hanaagaa amarxa, zoborigyi bolzo bolxogyi.

Xojor niuurtanai şine janziin ajuulta temeselhee ede baisaaltanuudii xeegyi haa bidener bolьşeviig nerii zyyxe erxejee aldaxa bolnobdi.

Japoon-neemec-trockiis aagentnuudai xorolol, şpioon diveersin jabuulgii butasoxihon uşar, ene yjede kapitaliizm ba socialiizmiin xoorondoxi temeselei ali zergiin xursa ba şangadahaniii temdeglen xaruulna. Daisan, socialiizmtai temesexiin tulada eldeb arga mexii xereglene. Togtuurigyi zarim komuniistnuudai ysegelderei xelberelge baitaraa faşiistnuudtai xolboldohonoi uşaraar, tedenei aşagtuha bolzo xorolol, diveersi ba şpionaazai aakt bolon şilzeze baina. Bidener soxiltii soxiltoor xariuusaxa, eeriingee myr deerexi faşiizmiin laageriin xoroton daisanai otriaaduudii butasoxixo ujalgataibdi. Ene xereg bolbol gansaxan manai gyrenei bişe, myn byxe delexein xydelmerişenei xysel zorilgii xangaxa xereg myn geze bidener medexe johotoibd... Urdada komuniistnar baigşada... dundahaa garhan manai dai... sad eses şanadaa tulaxada... eeriingee exe orondo jamaraa... yzel hanalaa urbaza ba pr... daatelь bolzo magad geze bi... dener ysegelder hanaagyi bai... gaabdi. Mynee yder iigeze bu... tasoxigdozo elireed baixadan... biden tedenei ynen bodot... niuurii xarababdi. Temesele... xursadahan uşar tedenei xere... gei naidabarigyi ba esestenь tulahaniii xaruulna. Ene xadaa bideniii revoliyycen heremz... socialiis eb emxi ba bolьşevii... mederelee byri deere yrgex... johotoi baihaniiimnai xaruulna. Tiigee haa troockiiston—buxaa... rintan ba bişe bylegyydei xe... roto jabuulgii butasoxixo gee... şemnei manai baiguulaltii... saaşadaa bexizexe xeregte tı... hatai ba manai orondo socia... liizmiin byri jixe ilaltii xanga... xa baina.

Ysegelder mantai nege za... maar jabaza baitaraa, daisana... talada orood, faşiizmiin age... tuura bolon urbaza, koontreve... liyycen bandiiduud bolhoni... gaixaad jaaxab. Bide xadaa my... neeş gansaarxanaa kapitalii... gyrenyydei xyrieelelge so... baihan socialiis oron geeşebdi... Manai amzaltanuud aguu jixe... Tiimel deereheenь angiiin dai... san ene amzaltanuudta eehe... diingee yxelii xaraza byri ji... xeer xorodono. SSSR-hee bişe... byxii gyrenyydte xuuli zasa... gaa oroilon ezerxeze baiga... byrzyiten, eehediingee pozici... hain duraaraa busadta tuşaaza... xydelmerişende xuuli zasagaa jaabaş yxegyi.

Byrzyaazin yzel hanal şinge... hen ba azalşan aradai revo... liyycen xysende etigexegyi... şyydii eeriingee xyse şadalaa... raa ailgan daralza baixiin tul... eldeb arganuudii byrzyaazi ole... no. Tiime yzelten yseen bişe ilangajaa baga byrzyitene... dunda jixe olon baixa.

Revoliyycen laagerhaa dai... sanai talada urban oroxo uşar xydelmerişedte yninhee xoiş... medeeze xereg gecşe. Iime... uşarnuud socialiizmiin tyle... temeselei tyyxede yseen bişe... toxiooldohon baixa jym. SSSR-te tuilagdahan socialiizmiin amzaltanuudhaa tyşeglel ab... baigaa şine jixexen revoliyycen xydeleenyydei dytelelge xadaa byxe oronuud dotor syleete baidalii xysegşe xydelmerişenei dunda zorigiinь deeşedxene gexehee gadana, byrzyaazin yzel hanal şingehen xynyyde dunda paanika ba azalşan ara... dai revoliyycen xysende etigexegyi jabadalnuudii bii bolgono. Trockiistnnud ba Buxaarintana byrzyaazin laaegrьta gyin oro... zo, xoroton, diversaantnuud aluurşad ba şpioonguud bolhon uşar bolbol egeel imagta eneniii xaruulna.

Byrzyaziitai temeseze şada... xagyi, eeriingee xete xubiii... jabadalii, xydelmerişen angita bişe kapitaliizmtai xolboxo... yzelten manhaa taharza oşohon baina. Şine dainai beledxele... jabaza baixa yjede, terene... exilxehee urda daisaniii eli... ryylen butasoxihondoo bidene... bajarlaxa zergeteibdi. Bidene... udaan bolongyi, xelberel gar... gangyi ene xeregii esestenь xyrter dyyrgexii şamdaxa johotoibdi.

Soveed xolboon kapitaliis se... tieemetei myriiseze baina. Te... mesel byri jixe yrgede...

(Yrgelzeleliinь 3-daxi niuurta)

V. M. MOOLOTOVOI statьjaa

Trockiis ba bişe bişe xorologşod, diversaantnuud, şpioonguudtai temesexe temeseldee manai tabixa zorilgonuud

(TYGESEL)

...ina. Kapitaliis oronuudai ...e dainda beledxel xexiin ...aar olon xemzeenyydii ja-...ulza baihan uşar bobol ene ...eselei ton xursadahanii ger-...ene. Trockiistnuud ba busa-... xorlolgiin şaajkanuud ene ...edxelde egeel edibxitei ...aaduudai negen bolno. ...een tuxai martaxa, ohol ...aa gargaxa geeşe өөriin-...e aradzon, byxii azalşan ...dai urdaxi ariuun ujalgaa ...rtahan bolxo geeşe.

Ene myriiseede ilaza garxiin ...ada, bidener xelberengyi, ...agşaa dabxixa, өөhediingөө ...zaltii dainai urda teexi Ro-...in xemzyyreer xemzengyi, ...in ene sagiinxiaar xemzexe ...otoibdi. Sagai baixada bol-...şorongi kapitaliis oronuudai ...lai byteese ba teexniis ...ormii xyseze, hula baihan ...aastoguudaa şangadxaxiin ...lada, momeente byriji xereg-...e johotoibdi. Yreen olonii-..., ziiriin xydelmerişedii, aktii-...udii byxii xydelmeridөө xa-...aduulxa xeregtei, kaadrnuu-... bolьşeviig johoor xymyyzyyl ... xeregii yrgexe ba byxii or-...nizaacanuudta xydelmerişeni ...en abxa xeregii bolьşeviig-...len tabixa şuxala baina.

Daisan xadaa ene yjede eldeb argaar zabdana, nyxe byride şurgaxa, janza byrieer temesexii xysene geze medexe johotoibdi. Daisan manai paartin biliecdeer өөriingөө xereg byteedeg, enenei aşaar şurgaxagyi gazartaa şurgaza şadadag uşar baina. Daisan, azal byride xytelberiiinь komuniistnuudai garta baixii xaraad xytelberilexe tuşaalda şurgan oroxiin tulada, komuniistnuudai nere zyyxii xereglene. Socialiizm baiguulagşadai xydelze baigaa aarmihaa daisanii yldexe ba eliryylen butosoxixo, ene aarmii xysezeryylxe, xysiinь yrgexe xereg—şine amzaltanuudai garaanti myn.

Tiime deerehee, өөriingөө bolьşeviig heremze deeşedxexe, kaadarnuudai bolьşeviig medeerelii yrgexe tuxai komuniistnuudai ariuun ujalgi bide bygede medeze jabaxa johotoibdi. Bide bolьşeviiguudhaa xamag xeregei byteese duldiidaxa baina. Bide bolьşeviiguud ali zergeer өөhediingөө zorilgii oilgoxo ba şuxala baisaaltanuudii, bolьşeviig baisaaltanuudii xenebiibdi tereeneimnai zergeer manai xygzelte uragşaa dabxixa baina.

Şine Konstituucii ebdene

...Biçyyr. Guşadai somonoi so-...edai tyryylegşe Gombozab ...elgerei gedeg 1936 onoi sen-...abrь harada somonoi soveedai xydelmeride orohon jym. ...re saghaa xoişo soveedai ...delmerii haizaruulaagyi el-...b kampaaninuudii tahaldal-... oruulza baidag.

Gadana, Delgerei bolbol Staa-... Konstituucii xazagairuulan ...eze baina gebel: 1936 on ... kolxoozniig Ajuur Barmi-... gegşiin garii xutagaar xe-... daxin xadxahan baina. Ba-... kolxoozei geşyyn Xandazab ...şiin gegşii medexe mederel ...ataranь soxihoniiinь mynөө ...rter ybeşen xebtene.

Myn ene 1937 onoi fevraalь hariin 20-noi yder „Oktiaabriin xubisxal“ geze kolxoozoi geşyyn Dabaa Zambalai gegşil olohoor xylieed gemteterenь soxihon baixa jym.

Kolxooznguud ene byxii muuxai burtag aaşiinь kriitikelen gargaxaa xaluun niuuurhaanь aiza abiaagyi baina.

Iime bydyyligeer Staalin Konstituucii zyrize baidag Delgerei gegşede aimagai gyisedxexe komiteed anxaralaa tabiza xemzee abxa johotoi.

Kolxooznig.

ULAAN-ONONOI AIMAGTA KRIITIKE BA SAMOKRIITIKE XYNDEGYI

Ulaan-Ononoi aimagai paartin organizaacada toosoo, hungaltiin suglaanuud jabaza baina. MTS-ei, aigyisedkoomoi ba paartiiin aikoomoi dergedexi paartin exin organizaacanuudai suglaanuud bolhon baina. BK(b) P-iin CK-ai zaabariii ebdeze paartoorgiin hungalta buruu jabuulhanainь tylөө MTS-ei paartoorganizaaciin suglaaji aikoomoor boliuulhan baixa jym.

Aimagai paartkoomoi zyghөө paartoorganuudai hungaltiin beledxelii jabuulaagyi baihaniinь ene tyryyşiin suglaan deerehee xaragdaba. Ede suglaanuud xadaa idein talaar muugaar yngerhen baina. BK(b) P-iin CK-ai Pleenym deere nyxer Staalinai xelehen elidxelii ba tygesxelei ygii, Pleenymei togtoomzii komuniistnaranь xysed oilgoogyi. Ede suglaanuud deere paartorganizaaciingaa xydelmeriiin ton jixenyyd alduu dutuuji eliryyleegyi. Japoon-neemec-trockiis şpioonguudtai, xorologşodtoi, kontrrevoliyycen nacionaliizmtai temesexe tuxai komuniistnarai hanal bodolgiinь şiglyyleegyi.

Ede suglaanuud deegyyr bolьşeviigai bodoto samokriitike jabaagyi. Paartoorgnarai toosooto elidxel tuşaa suglaan deere yge xelehen komuniistnar jyrenxii deerenь paartin poliitikan—xydelmeriiin muuji, aktiivai ba haişaan dagagşadai dundaxi xydelmeriiin muuji toolozo niite deere şyymzelxe udxataigaar xelsehen baigaa.

Aimagai paartin organizaaciin xydelmeride, paartin—poliitikan xydelmeridөө haad bolgozo gansaxan azaxuin asuudalda şunaşhan jabadal bii baigaa. CK-ai Pleenymei togtoomziin johoor alduugaa zahaxiin orondo xarin, komuniistnaranь Pleenymei togtoomzii buruu oilgozo, paartorganizaacanuudai nygөө zaxiinь şabxadahan—azaxuin asuudalii ogtolon xajahan jabadal bii. Eneen tuxai paartin exin organizaacanuudaar yngereed baigaa toosoo hungaltiin suglaanuudhaa eli bolno. Aimag ...rexi socialiis azaxuin ba kylьtyyriin jabasa, tarilgiin beledxel ba tereeniii jabuulxa ba socialiis mal azalai tuxai komuniistnar negeş yge xeleegyi şaxuu garhan baiba. Ede xydelmerieer aimag deerenь byriş amagalan bişe baixa jym.

MTS-ei durgedexi paartorganizaaciin suglaan deere MTS nai xaişan geze xabarai tarilgii yngergeze jabana geeşeb geze elidxelşeş ba ygeş xelehen zon xeleegyi. Ene suglaanai togtoomzo soo „Azaxuin asuudalda şunaxagyiji şineer hungagdahan paartoorgdo duradxaxa“ geze bişehen baina.

Aimagai gyisedkoomoi dergedexi paartorganizaaciin suglaan deere soveedai xydelmeri tuxai ba azalşadai depytaadnarai soveeduudii hungaxa tuxai paartorganizaaciin yyrge tuşaa paartiin aikoomoi sekretarь nyxer Cedeenovhee bişe negeş xyn xeleegyi. Aimagai gyisedkoomoi tyryylegşe nyxer Şodoonov „Bidende xydelmeriee şinedxen zoxioohon jyymegyi“ geze gente bejehee saaşa xelexehee bişe, jyynde tiime baiha geeşeb—eneen tuşaa jyy xexe baihab geze nyxer Şodoonov xeleegyi.

Aimagai paartiin komiteedai dergedexi paartorganizaaciin toosoo hungaltiin suglaan ideine zergeeree jixe hulaar yngereө. Paartoorg nyxer Badmiin gegşe elidxelee samokriitikegyi muugaar xee geze yge xelehen olonxi komuniistnar xelebe. Paartorganizaaciingaa ba aikoomoi xydelmeriiin ali olon alduu dutuuji eliryylxe, niuursaxiltagyi bodoto bolьşeviig kriitikii yrgedxexe tuxai paartoorgdo xenş tuhalabagyi.

Samokriitikii ene organizaaciin jamaraar oilgodog baihiinь aikoomoi instryyktor nyx. Namsarain ygehee eli medexeer baina. „Bi samokriitikiin johoor xelexemnii“ geze nyx. Namsarain olondo naiduulan xeleze exilebe. Tiigeed nyx. Namsarain xelehen ygiinь „samokriitike“ gexede bi өөriingөө daabarita xydelmeri soo exenerei dundaxi xydelmeriii muusa jabuulaab gebe.

Ulaan-Ononoi paartorganizaaciin komuniistnar tiiheetiteree aimagai xytelberilegşedenь nege negejee kriitikelexejee aidag baina. Aimagai paartorganizaaciin xytelberilegşed samokriitike yrgeneer jabuulxii zydxyylnegyi.

Aimagai gyisedkoomoi tyryylegşe nyx. Şodoonov suglaan deere yge xelexedee, paartorganizaaciingaa xydelmeriiinь alduu dutuuji samokriitikiin johoor gargan xeleze komuniistnarai hanaliinь tereen teeşe şiglyylxeer xelexiin orondo, gansaxan өөriingөө jabadalai tyyxii xөөreze sagaa baraba. Jixenxiinь өөriingөө xydelmeriiin gabijaa toolozo dutagdaltai talaa dairaagyi.

Toosoo hungaltiin suglaan deere zarim xedexen nyxedei yge soohoo zorimgoi kriitike duuldahan baigaa. Zişeenь; nyx. Şodoonov bolbol gyrende xarşa hedelgii hyzeryylhen baina. „Avangaard“ geze kolxooz nyx. Şodoonovoi gemeer natuura tylberiii MTS-te oruulaagyi, aimagai xydelmerilegşedii algad, xydelmeride haad bolgon xydelmerilegşedii i... -işenь tabixa meteer discepl... ebdee—geze nyxer Mynxiin ...-lebe. Nyxer Şodoonovoi zyg... kriitikii xabşaxa ba xoohon z... xirgaalxa jabadal jyriin ko-muniistnarii xereg... -yyi uşarnuud yzegdedeg „Bi gurban zil soo bairagyi jabanab, nyxer Şodoonov ene yje soo dyrben bairii helgyylhen baixa“—geze nyxer Şaloonov xelebe. Өөriingөө medelei xydelmerilegşedte şiryyneer xandaxa, nojorxogbiyrokraad zangaar aaşalxa zişee xaruuldag, soveedai xytelberilegşedei zanhaa xeteredeg—geze komuniistnar nyxer Şodoonovii kriitikelebe.

Aimagai paartiin komiteedai sekretarь nyx. Cedeenovii kriitikeleze zarim komuniistnar xelebe. Aimagai paartiin komiteed arsaagaa ger soohoo gargaxagyin tylөө oroldozo, prineepaalin asuudalnuudii byleşelgiin gurimaar şiidxexe ba aradai daisanuud tuxai bolьşeviig heremze gargadaggyi—geze nyxer Ceden-Zaboon xelebe. Paartin exin organizaacanuudai xydelmerii yzedeggyi, paartin niitehee nyxer Cedeenov taharşahan baina—geze nyxer Grebeenikov xelebe.

Edeş xadaa yge xelegşedei zarimanai dairaza garhan temdeglel bolxohoo bişe yngereed baigaa toosoo hungaltiin suglaanuud deere, paartin xydelmeriin jixe jixe alduu dutuunuudii bolьşeviig kriitikeer eliryylen gargaza şadaagyi.

Өөhediingөө alduuji xysed mederemzelexe jabadal xadaa tereenee zahaxiin garaanti myn. Eneen tuxaida nyxer Cedeenovoi, paartin suglaan deere xelehen ygiinь temdeglengyi garxa argagyi. Өөriingөө alduuji bolьşeviig xytelberilegşiin yligeer eliryylze tereeniii zahaxa zamii tomilon paartorganizaaciingaa zorilgiinь şiglyylze xelexiin orondo nyxer Cedeenov jyrenxii deere xeleed, asuudalnuudii xursaar tabiaagyi. Aimagai paartiin komiteedai ene poziica xadaa paartin organizaacadaa bolьşeviig kriitikii demzelexegyi ba bodotooronь paartin-poliitikan xydelmeriii şinedxen zoxiooxo tuxai BK(b) P-iin CK-ai eriltii bejelyylxe tuxai tuhalanagyi.

B. Vaançagiin.

Tyl abalgada jyynde ohol xoirogoor xandanab?

1937 onoi maartiin 27-oi yder ...ASSR-ei Arkomsoveedai ...sidaaniaar byxii respyyblike ...tor tyl abalga ton xangal-...gyi jabuulagdaza baina geze ...sehen baina.

Ene zasidaanida aimagai ...isedkoom ba gazarai taha-...udii narai malaa yxyylhen ...lxoozuudii darii eliryylze ...reeliiin 5 xyrter ene kolxoo-...ud ba brigaadanuudta byxii ...oveternaariiin xydelmerileg-...dii elьgeexe geze, narai malai ...elgii sym usadxaxa geze ...algalza togtoohon bai-...a.

Ene togtoomzii aimagai or-...nizaacanuud dyyrgee gy ge-...l dyyrgeegyi baixa jym. Ap-...eliiin negenei (17 rajoonuu-...i) medeegeer tugal 6,4 pro-...ent, xuriga eşeged 5,4 pro-...ent, porşoonko 18,5 proceent ...rohon baina.

Exired-Bulgadai aimag (ty-...ylegşenь Zandaanov) bolbol ...68 yniee tugalluulhan aad, ... tugal, 2754 xoni xuriga-...ulhanhaa 221 xuriga yxyyl-...n ba 76 porşoonkohoo 18-...ь xoroohon baina.

Ene aimagai „Uraalai raboo-...“ geze kolxoozdo deede hur-...ulitai zooteexnig Kyznicoov xydelmerildeg. Ene kolxooz 180 xurigadhaa 107 tolgoijiinь yxyylhen baixa jym. Iime olon xurigadai yxeze baixada aimagai veternaarai xydelmerilegşedhөө negeş xyn oşoogyi. Xurigadainь jaagaadş, jamarş şaltagaanaar yxeheniiinь eliryylegdeegyi.

Myn ene aimagai Kyibeşevei neremzete kolxoozoi malşad gaxainuudtaa ediyylxe gehen 6 ceentner tariaatai baihan aad, tereenee өөhedөө abşood 12 porşoonkoo yxyylee.

Ene dutuu dundajaa zahaxiin tuxai aimagai gyisedkoomoi zasidaani deere xelseze, axalagşa zooteexnig Kyznadiimov gedegii Kyibeşebei, Voroşiilovoi neremzete ba „Uraalьski rabooçi“ kolxoozuudta 3 yder xer elьgeexe gelsehen baigaa. Gurban xonog soo 3 kolxoozoi malazalii „haizaruula“ geze bolzor ygexe jabaad bolbol ene aimgyisedkoomoi tyl abalgada johiin tediigeer xandahiinь gerşelne.

Gadana, tere aimagai axalagşa zooteexnig Kyznadiimov gedeg aimagai gazarai tahagai orologşo naçaalьnig aad, bişe xydelmeride hamaarşood mal azalaigaa xeregte anxaralaa xysed tabiaagyi baixa jym.

Exired-Bulgadai aimag bolbol 1936 on soo tyl abalgii tuilai muugaar jabuulza tysebөө dyyrgeegyi hen. Mynөө zilde yngeregşe zileigee zamda daxin orood jabana. Ene aimag soo zooveternaarai xydelmerilegşed ajaar 15 xyn baixa jym.

Baha Zagarain aimag (tyryylegşenь Leebediv) apreeliin 14-ei yder bolhon prezdiym deeree: tyl abalgiin tuxai Arkomsoveedai togtoolii yzexe geze xelsexe zyildөө oruulhan baigaa. Geeş haa tere zyilөө, „manai aimag soo tyl abalgii muu gehen faaktagyi“, gelseze, xelsexe zyilhөө gargaşxiood, nege xeden xyniii kolxoozoo komandirovaalza tyl abalgiin jabasii medexe gelsee.

Zagarain aimag tyl abalgaar dutuu dunda zyilgyi baigaa jym gy, ali tiime faaktajaa medegyi geeşe gy geze xaraxaar bolno. Tyl abalga ene aimagta tuilai muu. Ziseelxede: Teebьmanai neremzete kolxooz 521 tolgoi gaxain porşoonkonuudtai bolhon aad, tereenэigee 247 tolgoijiinь (47 proceentiinь) yxyylee. Ene porşoonkonuudai yxehen şaltagaaniinь gansaxan xaruu hanai muu, baira baisalgai muu baihan deerehee bolzo yxehen baixa jym.

Xarin ene kolxoozdo vetteernig Zasiimova, veternaarai pyynktii erxilegşe Krasnopeejeva, zooteexnig Proxoorov gedegyyd xydelmerilze baigaa. Ene byleg malazalai speciaiistanuud tyl abalgii xarangyi xaana untaza baihan zon geeşeb.

Ene aimagta 4 zooteexnigyyd, 7 veternaarnuud xydelmerildeg baina.

Iimenyyd faaktnuud jyy xaruulnab? 1937 ondo bolhon CK-ai Pleenym deere nyxer Staalin tygesxeleigөө yge soo iigeze xelee: „poliitikii azaxuihaa tahalan xolodxozo bolxogyi. Bide poliitikahaa xolodon zailaza şadaxagyi mete negen adali, azaxuihaa xolodon arilza şadaxagyi“ geze baihan baina.

Nyxer Staalinai ene zaxiaaji manai zarim xydelmerilegşed bodoto xereg deerenь bejelyylze şadaagyi baihaniii tede (Exired-Bulgadai ba Zagarain) aimaguudai faaktanuud sym gerşelne.

Uşar iimehee, paartin ba soveedai bolon kolxoozoi xydelmerilegşed, malazalai spicialiistanuud ba malşad bygede tyl abalgada yrgeneer xandaxa ujalgatai.

Tere tyl abalgii toongyi muudxaaza baihan aimagai xydelmerilegşedte, zoxixo gazarhaa xemzee abxa johotoi.

N. Badmacereenova.

AXŞ-da (Ameerikada) baga nahanai xyygedii xyşer xynde azalda jabuulza eksploataacaldag tuxai Ameerikiin „Lyyk“ geze zurnaal 1937 onoi apreelь harada olon zuraguudiı toliilobo. ZURAG DEERE: xloopkiin plantaaca deere xydelmerilze baigaa bagaşuud. (Sojuuzfoto).

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

TASS-ai TELEGRAAMANUUDHAA

Biskaajiin froont

Bilьbaao goorodhoo main 12-oi hyni ygehen telgraama soogoo Gavaas aagenstviin korrespondeentiin medeesexenь, Solьjyyve xada şadar yimyyleeşen bolbol respyyblikiinxinei poziicii taba daxin ataaxalba. Bykii ataakanuudanь gederge soxigdozo, yimyylecşen jixeer garzataad hэlaba. Tiigeed, negexeden sag soo dailaldaan namxarahan bolboş, ene rajoondo yimyyleeşenei seregee bяridxeze baihanai johoor haa daxin hajadaa da... haa exilxe janzatai.

Myn Viskaargi xada şadar main 11-hee xoişo aixabtar şanga tulaldaan bolzo baina. Yyimyyleeşen xedii olon seregyydee aluulhan bolboş, ene xadiin xiarii ezelxiin tulada bii tenxeegeeree oroldono. Main 12-oi ygleegyyr respyyblikiinxin yimyyleeşen xojor gar naanhaa abasaldaza, tere xiarii xeden daxin buliaalsahan baigaa. Tiiheer baitar yimyyleeşed samolioodhoo boombodozo exileed, xojor talahaa artileeriaar buudaldahan baina. Xaxad yderhee xoişo şine dailaldaan bolhonoi eseste respyyblikiinxin Viskaargiin xiarii daxin ezelze abba.

Aangliiin gazeetanuudai medeeselei johoor, baaskiin (respyyblikiin) aarmi bolbol Bilьbaao goorodhoo zyyn urda 19 kilomeetriin gazarta yimyyleeşenei dabşaltii zogsoogood baina. Respyyblikiinxinei garta baigaa Amoribieeta tosxoniii ba tendehee Bilьbaao orohon xargiiji faşiistnuud 8 samoliood deerhee boombodohon ba egtee huuhan aradzoniii pylimioodoor budahan baina.

Dyraangiin rajoondo yimyyleeşenei seregyyd byrideze suglaraza baihaniiinь yzegdene. Gavaasai korrespondeentiin temdeglehenei johoor respyyblikiin seregyydei moraalin baidal jixe hain.

Centraalin froont

Gavaasai korrespondeentiin Madriidhaa medeesehenei johoor Toleediin froont deere respyyblikiinxin dobtolhon zandaa. Respyyblikiinxinei ar tileeri bolbol Adreєs—Toleediin xargiihaa baruun tee yimyyleeşenei seregyydii zeeze jabahan 30 aşaanai maşiinanuudii buudaba.

Kordooviin froont

Ispaanь aagenstviin Andyxyaarhaa elьgeehen telegraama soo xelegdehenei johoor, respyyblikiin aviaaca bolbol Montoorodo (Kordoovohoo zyyn xoişoo 40-xi kilomeetrte) baihan seregei objeektnuudii boombodobo. Hyylei ydernyyd-te respyyblikiin aviaaciin boombodolgodo orozo, Montooriin buugai zavood ba elektro—metaluurgiiin zavood sym teherebe.

Profsojuuzuudai Byxexolboonoi Centraalin Soveedai VI pleenym

Profesionaalin sojuuzuudai Byxexolboonoi Centraalin Soveedai VI pleenym deere xy delze baigaa komiisanuud eeriin gee xydelmerii dyyrgee. Main 11-nei ydeşe pleenymei zasedaani xydelmerileze exilee. Profsojuuzuudai oorganuudai toosoon tuxai elidxel tuşaa rezoliyyeii xaraxa yzexiin tulada hungagdahan komiisiin xydelmeri tuxai nyxer Şveernigei medeeselii duulhanaigaa hyyleer, pleenym bolbol ene rezoliyycii negen duugaar abba. Tereenhee gadana, profsojuuzuudai Byxexolboonoi xuralnuudai bolzornuudii batalaba.

Tiigeed, profesionaalin sojuuzai ustaavai projeektii xaraza yzexe komiisiin xydelmeri tuxai nyxer Jevrejnov medeesebe.

Pleenym bolbol profesionaalin xydeleenei xygzeltede ton jixe yyrge ezelexe johotoi, ene ustaavta ton jixe udxa şanarii olgozo, ene ustaavii saaşadanь zahan zoxiooxo tusxai komiisii hungaba. Ene komiisada nyxed Kaganooviç, Andreejev, Şveernig, Vejnberg, Jevrejnov, Nikolaajev, Aboolin, Lozoovski, Steecki, Taalь, Meexlis ba busad orobo. Ustaavai projeekt bolbol udaadaxi pleenym deere daxin zybşen xelsegdexe baina. Tiigeed, ustaavai projeektii profsojuuzuudai geşyydei yrgeneer zybşen xelsexiin tulada, toliigdoxo baina. Tereenii, 1937 onoi oktiaabriin 20-do zarlagdaxa X xural deere eseslen batalaxa baina.

Pleenymei zasedaaniiin hyylde BK(b) P-iin Centraalin Komiteedai sekretaarь nyxer L. M. Kaganooviç yge xelebe.

Pleenymei udaadaxi zasedaani main 13-da bolbo.

(TASS).

Gurbadugaar tabanzilei tyseb zoxioolgo

Avtotraaktorai azyiledberiiin Centraain Ypravleenida

Avtotraaktorai azyiledberiin Centraalin Ypravleeni bolbol avtomobiiliin ba traaktorai azyiledberinyydei gurbadugaar tabanzil soo byteexe gol texniis probleemanuudii mynee zoxioozo baina.

Moolotovai neremzete, Goorьki goorodoi avtozavoodii 1938 onhoo exileed zurgaan ciliindrei motoornuudii gargadag bolgoxii bodomzolozo baina. Ene xadaa, aşaanai maşiinanuudii 1,5-2 toonno ylyy teexe xysetei bolgono. „ZIS“ maarkiin aşaanai maşiinanuud 3,5 toonno xyrter teexe xysetei bolxo baina.

Avtotraaktorai azyieedberiin Centraalin Ypravleeni bolbol 5-8 toonno teexe xysetei aşaanai maşiinanuudii gargaxa şine zavoodii Jaroslaavlь gorodto barixa tuxai duradxal oruulza baina. Ene tuxailamziin tysebei johoor, myn yyngen maşiinanuudii gargaxa şine zavoodii barixaar oa tabanzilei eses xyrter aşaglalgada oruulxaar xaraalagdaba.

Çeliaabinskiin traaktorai zavood bolbol gurbadugaar taban zil soo diizelь motoortoi traaktornuudii gargadag bolxo baina.

Tereenhee gadana, talxa tariaa, toho, mixa g. m. şirexiin tulada, trollejbysei ba avtoobysyydei koorponuudii byteexe tusgaar xojor zavoodiii barixaar xaraalagdaba. Ene zavooduudii Roostov-na-Donyy ba Jaroslaavlь gooroduud şadar barixaar xaraalaa. Avtotraaktorai azyiledberiin Centraalin Ypravleeni bolbol avtomobiiliin xubi xeregselnyydii sugluulan xolboxo arban şine zavooduudii barixa tuxai duradxal oruulza baina. (TASS).

OI MODONOI AZYILEDBERIDE

„Oi modonoi azyiledberi“ gazeetiin medeeselei johoor, Daalьno-Vostoog, ba Zyyn Sibiirei oi modonoi azyiledberiiin Deede zurgaan (Glaavvostsiibdaalьlees) bolbol ede niutagudai, tereen dotor Buriaad-Mongoloi oi modonoi azyiledberiii xygzeeze gurbadugaar taban zilei tysebii zoxiozo exilee. Mynee yjede, oi modonoi resyyrsii geografiis ba ekonomiis talaaranь xaraalhan materiaalnuudii sugluulaa. Xydelmerii aşaglalgiin zoononuudanь elirxeilegdee. 1938-1945 onuudai modo beledxel ba modo şirelgiin xemzeenь bagsaalan oldohon baina.

Gurbadugaar taban zilei tyseb xoxioolgo deere gol anxaralaa modobeledxelii mexaanizaruulxa jabadalda xanduulhan baina. Xeden mexaanizaruulagdamal şine xargiinuudii barixaar xaraalagdaba. Tereenhee gadana, tymer zamuudai şine magistraalь şadarai oi modii şinzexe xydelmeri gurbadugaar tabanzilei tyseb soo xaraalagdahan baina. (TASS).

XROONIKA

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiym bolbol nyxer B. A. Kiişkin gegşii zam xarilsaanai Aradai Komisaarii kontrooliiin talaar orologşo tuşaalhaanь syleelze, zam xarilsaanai Aradai komisariaadai medelde yldeexe gebe. (TASS).

Tymer zamai traansport de...

STAXAANOVTANAI BRIGAADA

Nyxer G.A. Mişçeenkiin xytelberileze jabahan xolboxo yyzelnyydii zahabariladag diişliin brigaadiin dunda yngeregşe zil negeş staxaanovşa ygei baihan baigaa. Ene brigaadiin dunda zarim hainaar xydelmerileze jabahan xynyydii xeregseedeggyi, tedenei socialiis azal yysxegşed bolxo jabadaldanь tuhalalsadaggyi baigaa. Gebeş tedenei dunda, hajaxan FZY hurguuli dyyrgehen:—Koroleec, Sypryyn, Oşoroi ba Doniijev geze dyrben zaluu sleesarьnuud doodo zergiin mergezeltei (kvalifikaacatai) baihan baina.

Xedii iime bolboş zaluu brigadiir nyxer Mişçeenko gegşe brigaadiingaa 10 sleesarьnuudii staxaanovtanai johoor xydelmeriledeg boltoronь hurgaxiin xatuu zorilgo urdaa tabihan ba temesen bejelyylze exilhen baina. Egee tyryyn tede sleesarьnuudtaa şine hain instrymeentnyydii zaxiza aşaruulaa, tedeenee xadagalxa xairsaguudii darxalaa, myn bişe olon şuxala xemzeenyydii bejelyylee. Gadana, tedeneigee dunda agitaacan xydelmeri jabuulza, staxaanovtanai xydeleenei udxa şanarii tailbarilan xeleze ygedeg, staxaanovtanai xehen xydelmeriiin dyrişel, mergezeltei tanilsuuldag, abhan instrymeentnyydee jaaza edlexe xereglexe tuxai, xexe xydelmeriiingee noormo tuxai xelsedeg baigaa. Tiigeed brigaadajaa xojor gazar xubaaza paravoozoi baruun ba zyyn talii zahaxaar bexizyylee, byxii xydelmerideer socialiis myriisee jabuulzа baigaa.

—Ede metiin şuxala şuxemzeenyydii bejelyylhenei tuhaar bide eehediingee tabihan zorilgii gyisedşadaabdi, xynyydnei jixe geer jyyme oilgodog bo... slesaarna xeregii amzaltgaar şudalaad, eneenei a... yder byriiingee noormii y... len gyisedxedeg boloo... Yneexi kvalifikaaca bag... sleesarь nyxed Oşoroi, Do... jev, Sypryyn, Koroleec ge... yiledberiiingee byteesii 180 proceent xyrgedeg bolo...,— nyxer Mişçeenko jarina.

Iigeze ene brigaada or... sotoi xydelmeriin aşa t... staxaanovtanai brigaada ... xyndete nere olhon baina. brigaada apreelь hara so... xeheg seeepkiin yyzelny... xehen, mai hariin tyryyşii... yder 600 myn 10 yyzelny... neges braak ygeigeer xe... baina. Ene daltanuudii ... tus byrideе socialiis myrii... yder byri jabuuldagaigaa ... tuhaar amzaba. Tedener sta... anovtanai meetodeer olhon ... zaltaa huladxaxagyibdi g... medyylne.

Temdeglemeer dutuu ... gexede prolioodoi naçaalь... komuniist Rassiixin ba maa... Şçednoov geşed tedenii... regseleer xysed xanganag... Eneen deereheenь azalgyi ... xa sag uşardag baina. ... uşarii ogtolon usadxaxa xer... tei.

M. Gavriloovs...

Yşee daxin Sojuuzpeçaatiiin Ulaan-Ydiin tahag tuxai

Respyyblikiin „Sojuuzpeçaatiin“ tahag ba aimagai Sojuuzpeçaatiin tahaguud gazeeta zaxilgiin xydelmerii bolьşeviişelen emxidxeze şadanagyi geze enenei urda tee „Buriaad-Mongol Ynen“ gazeeta tedenei xydelmerii xojor daxiza kriitikelhen baigaa.

„Sojuuzpeçaatiin“ respyyblikiin tahag tyryytei, aimagai tahaguudai xytelberilegşed, ede doxioonuudhaa baisaalta xeze, azal xydelmeriee şuud haizaruulxiin orondo, samokriitikii xabsaxa zamda orozo, gazeetiin doxioonuudii daraxa balartuulxiin hedelge gargahan baina.

Ziişelxede: ene onoi maartiin 14-ei „B. M. Ynen“ gazeetada Selengiin aimagai poocţiin gazeetiin biyroogoi xydelmeriii kriitikelhen, terenei naçaalьnig Radnaajev gedegei azalgyi zabxai jabadalii todoruulhan zyil toliigdohon bolboş, jamarş yre garaagyi.

Udaanь, baha „B. M. Ynen“ apreeliiin 17 noi dugaartaa Ulaan-Ydiin ba aimagai „Sojuuzpeçaatiiin“ tahaguudai yregyi azal tuxai xelegdexe zuuraa, myn le Radnaajevai muu xydelmeriin tuxai eli todoor bişegdehen baina.

„B. M. Ynen“ gazeetiin kriitikiji moziin „Sojuuzpeçaatiin“ tahag, moziin xelxiee xolboonoi ypravleeniiin xabsahaniinь, ballan byteeheniinь ene faaktnuud deerhee onso todoor manda xaragdana şuu.

Gexetei xamta, mynee yjiin baidalii abza yzexe boloo haa, urdiinxidaa orobol xubilhan uşar baixagyi.

Selengiin aimag miin le 494 xeheg „B. M. Praavda“, 199 xeheg „Ynen“, 69 xeheg „B. M. Komsomoolec“ gazeed abana. Ynendee enenь nege kolxoozoi gy, jixedee haa nege somoi zaxixa gazeeta geeşe. 199 xeheg „B. M. Ynen“ gazeetii Selengiin aimagai buriaaduudta xubaa laxada, 100-120 xynde 1 xeheg ton jixe eşidehe xyrxeg geeşe. Terenhee gadana, gazeeta zaxilgiin xeregii ene aimag soo buzagaigaar tahalduulh... Radnaajevii respyyblikiin S... juuzpeçaatiin tahag deeşe... debşyylen Ulaan-Yde asara... xydelmeryylze baina.

Bişe aimaguudai baidal j... mar be? Booxon, Biçyyr, K... baansk, Xiaagta, Ulaan-Ono... Alair, Bargazan, Zakaami... Zagarai, M-Şiber g. m. aim... guud gazeeta zaxilgiin xyde... merii abxa tanaggyi muuga... jabuulza baina.

Eişe bişe aimaguudta o... bol Agiin ba Xoriiin aimagu... nege baga hainşagaar gaze... tiin zaxilgii jabuulhan baina.

Tiimeş haa, dutamagu... amzaltadanь orobol jixe. Te... rajoonoixid jixe amzaltatai z... bolbobdi, gazeeta zaxilgiin t... laar xexe jymejee dyyren x... bebdi geze hanaxa boloo h... jixel endyyrxe baina. Ted... ner saaşadaa byri hainaar x... delze anxanaigaa amzaltii ba... xizyylze, tereniii ulam ula... gynzegeiryylxe ujalgatai.

Gazeeta zaxilgii xoişo tat... han ba bolьşeviig xeblelei d... xiooji oişoogoogyi baihan zem... ten xemzeenyyd eeree tylee xariu... saxa johotoi.

Gazeetiin zaxilgii gartaa a... xa, ene xydelmeri teeşe niu... raaraa xandaxa sag tulaa. Sa... şadaa iime hula, ohol, han... amar jabadal xeblelii taraa... gazarta baixa johogyi.

D. Lubsanai.

Xariuusalgat. redaakt... G. BELЬGAAJE...